

Publieksversie – Sliedrecht Bouwt aan de Toekomst

(Korte, leesbare versie voor inwoners, ondernemers en raadsleden – mei 2026)

Van bureaucratie naar een levende gemeenschap

Een praktische transitie met de vier principes van Arend de Geus en het Polder+ model

Voorwoord – Waarom dit boek er nu is

Sliedrecht staat op een kruispunt.

Het Zwartboek Sliedrecht Bouwt heeft laten zien dat we grote financiële risico's lopen, dat projecten vaak vastlopen in ketens van afhankelijkheden en dat veel inwoners en ondernemers het gevoel hebben dat “ze toch doen wat ze willen”.

Dit boek is geen verwijt, maar een uitnodiging.

Het laat zien hoe we van een bureaucratisch-economisch bedrijf kunnen overstappen naar een levende gemeenschap – waarin raad, college, inwoners en ondernemers écht samenwerken.

De sleutel daarvoor is een nieuwe bestuursstructuur met gezonde dualiteit als basis. Daardoor ontstaat weer vertrouwen en een echte win-winsituatie tussen burger, ondernemer en politiek.

De diagnose: de kloof is groot

Veel Sliedrechters voelen zich niet meer gehoord.

Ondernemers ervaren dat plannen vergevorderd zijn voordat het ambtelijk apparaat in een laat stadium zegt dat iets “formeel niet kan”.

De raad keurt kredieten goed, maar heeft daarna te weinig grip op de uitvoering.

Dit is geen kwaadwillendheid, maar een systeem dat uit balans is geraakt. We functioneren meer als een economisch bedrijf dan als een levende gemeenschap. Daardoor ontstaat een kloof tussen:

- **Burgers** (die zich buitenspel voelen),
- **Ondernemers** (die te laat worden betrokken),
- **Politiek** (die te weinig kan controleren).

De oplossing: een nieuwe bestuursstructuur met gezonde dualiteit

Gezonde dualiteit betekent:

- De **raad** stelt duidelijke kaders en controleert écht.
- Het **college** voert uit, maar blijft transparant en aanspreekbaar.
- **Inwoners en ondernemers** worden vanaf het begin écht betrokken (Polder+).

Dit is geen theorie. Het is een praktisch model dat we nu kunnen invoeren.

De vier principes van **Arend de Geus** vormen daarbij het kompas:

- **Gevoeligheid voor de omgeving** – Luisteren naar wat inwoners en ondernemers écht nodig hebben.
- **Cohesie en identiteit** – Samen bouwen aan een gemeenschap waar iedereen zich thuis voelt.
- **Tolerantie voor experimenteren** – Durven proberen en leren van fouten.
- **Conservatieve zorg voor middelen** – Voorzichtig omgaan met geld en risico's.

Polder+ in de praktijk

Polder+ is geen mooi woord, maar een werkwijze:

- **Vroegtijdig** betrekken van burgers en ondernemers (niet pas bij zienswijzen).
- **Echte invloed** via projectgroepen met representatieve inwoners, ondernemers en ambtenaren.
- **Verplichte terugkoppeling**: wat is er gedaan met de inbreng en waarom niet?

- **Gezonde dualiteit** als harde randvoorwaarde: de raad behoudt de regie, het college voert uit.

Concreet betekent dit voor grote projecten (Winklerplein, Noord-Zuidverbinding, Sliedrecht-Noord, warmtenet):

- Projectgroepen vanaf de conceptfase.
- Alternatievenmatrix die openbaar wordt besproken.
- Geen late formele verrassingen meer.

Wat dit betekent voor de kloof

Met een nieuwe bestuursstructuur en gezonde dualiteit verdwijnt de kloof niet vanzelf, maar wordt hij structureel overbrugd:

- **Burgers** voelen zich weer mede-eigenaar van hun gemeente.
- **Ondernemers** worden gelijkwaardig partner in plaats van “lastige vragensteller”.
- **Politiek** krijgt weer grip en kan écht controleren.

Sliedrecht kan zo een voorbeeld worden: een kleine gemeente die laat zien dat het anders – en beter – kan.

Oproep

Laten we samen bouwen aan die toekomst.

Niet top-down, niet alleen door ambtenaren of externe adviseurs, maar met inwoners, ondernemers, raad en college als levende gemeenschap.

Sliedrecht heeft alles in huis om voorop te lopen.

Nu is het moment om die stap te zetten.

Gert Jongeneel

Slydregt.NU